

Helsinki 10.04.2026

Eläinten hyvinvoinnin yhdenmukaisen ja korkean tason varmistaminen - SEYn kannanotto komissio kotieläintuotantoa koskevaan strategiaan

Eläinten hyvinvointi kotieläimiä koskevan strategian ytimeen

Eläinten hyvinvoinnin korkea taso on kestävä ruokajärjestelmän perusta. Eläinten hyvinvointi tulisi tunnistaa kotieläinstrategiassa yhtenä keskeisistä tavoitteista, joka näkyy läpi strategian.

Eläinten hyvinvoinnin systemaattinen kehittäminen edellyttää EU:n laajuista, koordinoitua lähestymistapaa, joka kattaa sekä jäsenmaat että sisämarkkinoille tuotavat eläintuotteet.

EU:n eläinten hyvinvointilainsäädännön ajantasaistaminen ja yhdenmukaistaminen

Nykyisin kansalliset eläinten hyvinvoinnin parantamiseen tähtäävät uudistukset kumotaan usein sillä perusteella, että se heikentäisi kansallisen tuotannon kilpailukykyä. Tässä argumentaatiossa ratkaisujen nähdään olevan yhtenäisesti EU:n tasolla toteutetuissa toiminna. Tämä edellyttää EU:lta aktiivista ja eteenpäin katsovaa roolia eläinten hyvinvoinnin edistämiseksi.

Kotieläinstrategiassa on tärkeää korostaa tarvetta päivittää tuotantoeläinten hyvinvointia koskeva EU-lainsäädäntö vastaamaan nykyistä tieteellistä ymmärrystä hyvinvoinnista. EU:n nykyinen eläinlainsäädäntö on pääosin yli 20 vuotta vanhaa eikä siinä ole otettu huomioon yli 40 Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen (EFSA) eläinten hyvinvoinnista laatimaa tieteellistä raporttia. Voimassa oleva lainsäädäntö sallii esimerkiksi eläinten pitämisen pitkiä aikoja paikalleen kytkettyinä sekä kasvattamisen pienissä häkeissä.

Tällä hetkellä eri jäsenmaissa on yli 430 erillistä lakia, asetusta ja säännöstä, jotka koskevat eläinten suojelua. Tämä luo epätasaisen kilpailuasetelman tuottajille eri puolilla EU:ta. Vaatimusten yhdenmukaistaminen ja nostaminen samalle tasolle koko EU:n alueella parantaisi paitsi eläinten hyvinvointia, myös maataloussektorin resilienssiä, selkeyttäisi sääntelyä ja lisäisi ennakoitavuutta esimerkiksi tilojen investointipäätösten tueksi. Kun lainsäädäntö nostetaan yhtenäiselle tasolle unionin laajuisesti ja tuontituotteita koskien, luodaan edellytykset parantaa yhteistä eläinten hyvinvoinnin tasoa sekä saadaan samalla myös tasapuoliset toimintaedellytykset kotieläintuottajille.

Yhtäläiset hyvinvointivaatimukset myös tuontituotteille

Eläinten hyvinvointia koskevien vaatimusten ulottaminen myös EU:n ulkopuolelta tuotaviin elintarvikkeisiin mahdollistaisi sen, että EU:n tuottajat voivat jatkossa vastata paremmin kasvavaan tarpeeseen korkeasta eläinten hyvinvoinnin tasosta. Tällä hetkellä EU:n eläinten hyvinvointia koskevat tilatason säännöt eivät koske EU:n ulkopuolelta tuotavia elintarvikkeita.

Vuoden 2023 Eurobarometrin mukaan suomalaisista vastaajista 70 % katsoi, että eläinten hyvinvointia koskevia EU:n sääntöjä tulisi soveltaa tuontielintarvikkeisiin. Tuontituotteisiin sovellettavien tuotantostandardien yhdenmukaistaminen tukee myös EU:n roolia globaalissa siirtymässä kohti kestävämpiä ja vastuullisempia elintarvikkejärjestelmiä.



Tuottajien tukeminen siirtymässä kohti korkeampaa hyvinvoinnin tasoa

Eläinten hyvinvoinnin parantaminen edellyttää, että tuottajilla on käytössään riittävät taloudelliset ja rakenteelliset edellytykset kehittää tuotantotapojaan. Lainsäädäntöuudistus luo rakenteelliset edellytykset tasapuolistamalla tuottajien toimintaedellytyksiä sisämarkkinoilla. Samalla on keskeistä tukea tuottajia siirtymisessä intensiivisestä eläintuotannosta kestävämpiin tuotantotapoihin, kuten häkittömyyteen ja laidunnukseen. Rahoitusta (kuten CAP) tulisi kohdistaa tämän siirtymän mahdollistamiseen. Suomessa näin on esimerkiksi menestyksekkäästi siirrytty kohti vapaaporsitusta.

Pidämme tärkeänä, että kaikkien ruokaketjun toimijoiden vastuuta eläinten hyvinvoinnista vahvistetaan. On olennaista, että hyvinvointiin panostaminen ei jää yksittäisten toimijoiden vastuulle, vaan sitä tuetaan johdonmukaisesti osana strategista kokonaisuutta.

Tehotuotannon sijaan maataloutta tulisi ohjata kohti tuotantotapoja, joissa eläinten määrä on pienempi ja niiden hyvinvointi on mahdollista ottaa huomioon nykyistä paremmin. Tuotantoeläinten määrää tulisi ohjata vähentymään erityisesti tuotannon muodoissa, joissa eläinten hyvinvointi toteutuu heikoimmin. Eläintuotantoa tulee kehittää laadun ehdoilla siten, että tuotetaan vähemmän, mutta laadukkaammin. Tällöin voidaan taata tuottajalle reilu hinta tuotannostaan, vähentää tuotantoon käytettävien eläinten määrää ja taata näille eläimille korkea hyvinvoinnin taso. Pitkällä aikavälillä tämä tukee ruokajärjestelmän laajempaa kestävyysmurrosta ja edistää sellaista ruoantuotantoa, joka tuottaa lisäarvoa yhteiskunnalle, eläimille, luonnolle, terveydelle ja ruokaturvalle.

Mahdollisuus ottaa eläinten hyvinvointi vahvasti huomioon lisää myös alan houkuttelevuutta nuorille ja uusille tuottajille, joita EU:ssa kipeästi tarvitaan.

Pihla Markkola
asiantuntijatyön päällikkö
SEY Suomen eläinsuojelu

